

УДК 811.161.2'26

Ю. С. Макарець

РОЛЬ РЕДАКТОРА В РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

У статті досліджене питання ролі професії редактора в реалізації державної мовної політики України в засобах масової інформації. Проаналізований підхід вітчизняних науковців до розуміння завдань та переліку професійних навичок редактора, який зіставлений із вимогами роботодавців до кандидатів на заміщення посади редактора. Розглянуто заходи державного регулювання, які сприяли би підвищенню грамотності вітчизняних ЗМІ.

Ключові слова: мовна політика, редактор, засоби масової інформації, мовна ситуація.

Протягом останніх десятиліть фах редактора значно розширив свій функційний діапазон, ставши доволі популярним серед тих, хто має бажання працювати в мас-медійній індустрії. У зв'язку з цим дослідники в галузі видавничої справи та редагування та визнані її фахівці переосмислили концепцію професії, наголосивши на її творчому аспекті та тих викликах, які ставить перед її представниками сьогодення. Завдання редактора тепер виходять далеко за межі композиційного та мовно-стилістичного опрацювання текстів, а його фах чітко відмежований від фаху філолога й журналіста як такий, що має власну специфіку й інструментарій. Додрукарська підготовка матеріалів, мовно-стилістичне правлення тексту стали тільки одним із численних його обов'язків. Трансформації у сферах економіки видавничої справи, у самому виробничому процесі, правовій базі, технічному й технологічному оснащенні галузі, комп'ютеризація редакційно-видавничих процесів тощо – усе це призвело до зміни професійно-ділових та психологічних якостей представників фаху [13, с. 204]: ретельний мовний цензор перетворився на фахівця, інтереси якого уже не обмежені вузькими цеховими проблемами, який здатен швидко приймати маркетингові рішення й вільно орієнтуватися в економіці свого сектору.

Теоретики галузі постійно наголошують на соціальній відповідальності, що лягає на плечі редактора як людини, яка контролює дотримання мовних стандартів у засобах масової інформації, а тому багато уваги приділяють питанням підготовки редактора (Т. Борко, Н. Вернигора, Ю. Єлісєнко, Н. Зелінська, А. Мамалига, І. Побідаш, Я. Прихода, В. Різун, М. Тимошик та ін.). Однак сьогодні у мовній політиці України відбуваються перетворення, що мають піднести значення фаху на новий рівень, і водночас – вимагають по-новому осмислити питання соціальної відповідальності його представників та механізми регулювання їхньої фахової діяльності.

Метою пропонованої статті є з'ясування ролі редактора ЗМІ в зміцненні соціального статусу української мови та визначення тих напрямів регулювання його діяльності, які дали би змогу підвищити якість вітчизняних медійних текстів.

З 2016 року сталася низка законодавчих змін, що спрямовані на збільшення квот для українськомовного продукту на радіо й телебаченні з метою забезпечення належного рівня функціонування державної мови в українських ЗМІ, піднесення її соціального статусу та престижу. Тож професія редактора, який традиційно дбає про належне мовне виконання текстів, опинилася в епіцентрі реалізації державної мовної

політики, і саме від рівня підготовленості та відповідальності фахівців значною мірою залежатиме, наскільки результативними будуть намагання збалансувати мовну ситуацію в Україні та покращити екологію української мови.

Питання мовної екології протягом усіх років незалежності України не втрачає своєї актуальності і соціальної гостроти. Основна проблема зосереджується навколо питання про функціонування української мови як єдиної державної на тлі поширеності російської внаслідок тривалої політики росіянізації, якої зазнавала Україна, та суржикізації мовлення населення. Усунення суржикізованих форм і конструкцій та кальок з мови ЗМІ – одне з нагальних завдань сьогодення, яке має стає пріоритетом в умовах переходу тих ЗМІ, що раніше містили значну частину російськомовного продукту, до дотримання квот на українськомовний продукт.

Причини мовної ситуації, яка на сьогодні сформувалася в Україні, зокрема й поява та поширеність суржика, мають глибоке історико-культурне коріння. Протягом кількох століть Україна входила спочатку до складу Російської імперії, потім – Радянського Союзу. Її населення зазнавало примусової асиміляції різними шляхами: російська мова панувала в освіті, науці, періодиці, пізніше – на радіо й телебаченні, представники державної верхівки також розмовляли російською тощо. Усе це призвело до появи певної частини російськомовних українців, але переважно – таких, які розмовляють суржиком, тобто безсистемно поєднують елементи української та російської мов. Примусове переселення українців з їхніх історичних територій на тоді ще малоосвоєні північні території Росії й заселення українських міст росіянами призвели до формування стійкого міфу про те, що українська – історично мова сільського населення, а російська – міського, а тому в нових урбаністичних умовах остання престижніша й економічно вартісніша. Крім того, за радянських часів був винайдений новий спосіб асиміляції корінного населення, зокрема мовної: замість безпосередньої заборони певної мови в освіті, книгодрукуванні тощо, був зроблений акцент на уподібненні самої мовної системи через наближення мовних форм і конструкцій української мови до російських. Така політика виявилася значно дієвішою, адже не викликала спалахів опору корінних українців, як це буває із безпосередніми заборонами.

З 1991 року, коли Україна перестала бути частиною Радянського Союзу, зреалізувавши історичне прагнення українців до національної самостійності, вона все ж лишалася в ситуації «колоніальної інерції» [4]. За понад 20 років не було здійснено реальних політичних кроків на шляху реалізації національно орієнтованої політики, зокрема мовної, тож соціальна й психологічна деколонізація української мови фактично не відбувалася. Натомість мовне питання ставало об'єктом політичних маніпуляцій: представники політичної верхівки використовували штучно витворену за роки колонізації українсько-російську «двомовність» для того, аби сформувати для себе електорат.

Вітчизняні засоби масової інформації також лишалися переважно російськомовними. Ю. Бестерс-Дільгер, яка досліджувала українську друковану періодику, зазначала: «Друкована преса в Україні випускається здебільшого російською мовою. У Києві в газетних кіосках потрібно запитувати україномовні газети, оскільки їх не виставляють у вітринах. Майже неможливо отримати реальні статистичні дані щодо реальної частини російськомовних та україномовних друкованих засобів масової інформації. За оцінками, відсоток російськомовних газет становить 85–90 %» [1, с. 242–243]. Міністерство юстиції не контролювало, чи видавець дотримується мови, заявленої під час реєстрації газети або журналу, а тому багато з них виходили іншою мовою, ніж заявлено. Наклад українськомовних

газет був значно нижчий за російськомовні, що вело до зниження інтересу з боку рекламодавців до української преси і, як наслідок, погіршувався їхній фінансовий стан, що зумовлювало подальше зменшення тиражів і погіршення якості самих видань. З проголошенням незалежності кількість українськомовних газет в Україні не зросла, а зменшилася. За даними «Статистичного щорічника», кількість українськомовних газет порівняно з 1995 роком у 2000 скоротилася більше, ніж на 20 %, а понад двадцять відсотків усіх газет, які на той час були в Україні, друкували в Росії і імпортували в Україну [Там само].

На радіо й телебаченні ситуація складалася ще складніша. У сфері засобів масової інформації утвердилася українсько-російська двомовність, часом навіть із переважанням російської мови. «Однією з особливих ознак українського телебачення й радіо є змішування мов. Немає телевізійних станцій, які б вели трансляцію лише українською мовою; так само немає жодної станції, що вела би передачі виключно російською мовою унаслідок встановленої законом вимоги транслювати рекламу виключно українською» [1, с. 247]. Тож у глядацької аудиторії формували враження про нормальність ситуації двомовності в Україні з її хаотичним розмежуванням української та російської мови, що мало своїм наслідком їх змішування і подальший розвиток суржиків.

Закон «Про засади державної мовної політики в Україні», який у 2012 р. замінив закон «Про мови в Українській РСР» у сфері мовних відносин, тільки загострив мовну ситуацію в державі, оскільки фактично відкрив шлях для офіційного затвердження двомовності в Україні через прийняття регіональних офіційних мов. Оскільки показник у 10 % населення, що говорить міноритарною мовою в регіоні, могла подолати тільки російська (значною мірою й через те, що до російськомовних відносили себе й суржикомовні), то саме вона могла претендувати на такий статус у тих регіонах, які до незалежності зазнавали найсильнішої асиміляції, – на Сході та Півдні України. Та збалансувати ситуацію в такий спосіб і врахувати мовні права усіх мешканців не вдалося: це призвело до ще більшого загострення ситуації – вимогу знання української як державної мови України населення цих регіонів, підігрите політичною демагогією, сприймало як примусову українізацію, а будь-яке розширення сфери функціонування української мови – як загрозу. Про можливість такого перебігу подій йшлося ще в евалуації робочої групи Венеціанської комісії щодо законопроекту «Про мови в Україні» (2011 р.), який майже без змін ліг в основу закону «Про засади державної мовної політики» [18]. У 2012 р. з державного бюджету України зникла стаття видатків на «забезпечення та розвиток застосування української мови» [10]. Держава фактично зняла з порядку денного питання про фінансову підтримку розвитку державної мови. Саме в цей час набула поширення метафора «мовна шизофренія», яка спочатку була засобом образного опису ситуації навколо мовного питання в Україні, але поступово втратила своє образне значення й термінологізувалася зі значенням «послідовна культурна політика, яка передбачає змішування української і російської мов» [16; 17].

На цей час у засобах масової інформації російська мова залишалася поширеною не менше, ніж українська (ідеться про двомовність телеканалів і радіостанцій, а не про їхню виключну україномовність чи російськомовність). За таких умов про засвоєння молодим поколінням чистої української чи російської мови не йшлося: відбувалася активна суржикізація населення й викривлення мовної свідомості. Відсутність грамотного мовного планування й невміння спрогнозувати результати уведених змін, а часто й введення цих змін лише частково, призводили до того, що чимала частина населення продовжувала втрачати орієнтири мовної нормативності

й засвоювала не одну з двох поширених мов, українську чи російську, а українсько-російську мішанку.

У 2014 р. Україна пережила зміну влади. Однак протягом кількох перших років жодних кроків у напрямі врегулювання мовної ситуації в країні не було. Над мовним питанням у другій половині 2014-2015 рр. політики звели вежу мовчання. Аби не загострювати напругу в суспільстві, його визнали таким, що «не на часі» (подекуди саме намагання на початку 2014 р. скасувати закон «Про засади державної мовної політики в Україні» як антиукраїнський трактували як причину початку військового конфлікту на Сході України). Однак тиск громадськості цього разу все ж мав наслідки – з 2016 р. політична еліта країни знову звернула свою увагу на деформовану мовну ситуацію й почалися перші кроки в напрямі її зміни. Конституційний Суд України почав розгляд питання про конституційність закону «Про засади державної мовної політики» (він був визнаний неконституційним 28 лютого 2018 р.). Цього ж року був прийнятий закон «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (щодо частки пісень державною мовою в музичних радіопрограмах і радіопередачах)», що запровадив квоти на пісні українською (від 35 %) та ведення програм українською на радіо (щонайменше 60 %). З 13 жовтня 2017 р. набрав чинності закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» (встановив норму 75 % української для загальнонаціональних і регіональних телеканалів, 60 % – для місцевих і 75 % для програм новин на телебаченні).

Нагляд за дотриманням мовних квот здійснює Національна рада України з питань телебачення та радіомовлення. Завдяки пильному контролю і накладенню штрафних санкцій на радіостанції за порушення чинного законодавства, згідно зі звітом Нацради за перші півроку 2017 р., вони здебільшого перевищують квоти приблизно на 30 % [6]. Однак вона контролює тільки дотримання встановлених законодавством кількісних показників.

Для контролю якості мовлення, хоча б на перехідному етапі, жоден регулятор законом не передбачений. Однак саме вона формує уявлення населення про еталони мовлення та може сприяти підвищенню соціального статусу мови й покращенню її екології, адже «люди, за законами психіки, репродукують ту мову, якучують навколо себе» [17]. Тому ключовою фігурою в контексті реалізації державної мовної політики України у сфері засобів масової інформації сьогодні має стати саме редактор як особа, яка контролює нормативність мовлення. Наскільки витриманим у ЗМІ буде мовний стандарт значною мірою залежить саме від рівня майстерності редакторів у опрацюванні текстів.

Вимоги до редакторів, наведені в наукових працях, значно різняться від вимог, які ставить український працедавець до претендентів на посаду «редактора». Вітчизняні науковці (Н. Зелінська, Е. Огар, І. Побідаш, В. Різун, Ю. Фінклер, Н. Черниш) слідом за західними дослідниками (І. Гантер, Р. Дерікур, Б. Льюї, Л.-Т. Шарп та ін.) наголошують на творчому складнику фаху та різноманітні завдань, які його представникам доводиться вирішувати. «Рафінований професіоналізм, багатоаспектність (якщо не універсальність) діяльності [ідеться про здатність працювати з літературою будь-якого виду й тематики, тобто про відмову від вузької спеціалізації – Ю. М.] і яскраво виражена творча орієнтація редактора-фахівця... – усе це риси, що дозволяють говорити про формування принципово нової моделі редактора» [13, с. 204]. І цей новий редактор має не тільки працювати над текстом – він повинен знати основи психології, маркетингу, уміти користуватися видавничими програмними пакетами, розбиратися в економіці видавничої справи, вільно

орієнтуватися на ринку книги тощо. Тому й підготовка редактора як фахівця сьогодні зазнає певних змін. Поряд із «класичними» редакторськими дисциплінами (редакторський аналіз, логічні та лінгвостилістичні засади редагування, стилістика, режисура та архітектура видання, культура видання і видавничі стандарти тощо) майбутнім редакторам викладають нові курси, що стосуються видавничого бізнесу, редакційного маркетингу, сучасного книжкового дизайну, мультимедійних технологій, авторського та інтелектуального права, масової комунікації та інформації тощо.

Мовно-стилістичне та композиційне удосконалення тексту, відповідно до сьогодишньої концепції, перестає бути визначальним пріоритетом у професії редактора, якщо ж він займається тільки цим, то він уже не фахівець редакторської справи, а уважний і прискіпливий мовник. Трансформація в розумінні завдань професії веде й до змін у навчальних планах вищих навчальних закладів. За рахунок введення нових дисциплін з економіки, маркетингу, менеджменту тощо частка дисциплін філологічного циклу невинно зменшується. Так, наприклад, у Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова кількість навчального часу, відведеного на вивчення дисципліни «Сучасна українська літературна мова» для студентів спеціальності «Видавнича справа і редагування», скоротилася з 2014 по 2017 навчальні роки на 30,5 %, а з курсу «Стилiстика української мови» – на 40 %. Попри те, що студенти вивчають курс сучасної української мови загалом протягом 3,5 років, кількість аудиторних годин вкрай мала. І це при тому, що науковці б'ють на сполох: грамотність української мови у засобах масової інформації, і друкованих, і електронних, продовжує стрімко падати. Ідеться про недотримання орфографічних і пунктуаційних правил, граматичних норм, нерозуміння семантичних відтінків у значенні слів, помилки слововживання, стилістичні недоліки тощо [12].

Говорячи про сутність професії редактора, фахівці кафедри видавничої справи та редагування Української академії друкарства (Львів) визначили її представника як «сильну мовну та суспільно заангажовану особистість, здатну брати участь у всіх організаційних і творчих процесах, пов'язаних із підготовкою і випуском різножанрових текстових повідомлень у різних сегментах масової та спеціальної комунікації» [13, с. 207]. І хоча у цій дефініції позиція «сильна мовна особистість» стоїть на першому місці, однак саме щодо мовної вправності осіб, які працюють над текстами в українських ЗМІ, постає чимало питань. Чинників тут багато: порівняно низький рівень заробітної плати та непрості умови праці, велика завантаженість редакторів та відсутність контролю за якістю продукції на рівні держави, зведення посади редактора до статті економії, через що обов'язок редагувати текст покладається на самого автора тощо. Особливо критичною є мовна ситуація в інтернет-ЗМІ, де російськомовні повідомлення перекладають на українську через онлайн перекладачі, часто навіть не піддавши докладному редакторському аналізу, через що з'являються повідомлення на кшталт: *34-річна Куніс сходила на гру команди «Х'юстон Астрос» проти «Лос-Анджелес Доджерс» разом зі своїм батьком Марком Борисовичем. Папа і дочка сиділи поруч і дуже емоційно стежили за ходом дійства на полі, а в кінці гри щиро раділи за команду «Лос-Анджелес Доджерс», яка опинилася в цей день переможцем... До речі, разом з чоловіком Міла теж не раз боліла за улюблені команди на трибунах стадіонів* [5] або *«Розмовляючи з The Hollywood Reporter, глава Disney Боб Айгер дав зрозуміти, що ніхто не збирається пом'якшувати насильство в “Дедпула” і що франшиза про балакучим найманця благополучно стане частиною всесвіту Marvel, не змінюючи свій рейтинг R. «“Дедпул” був і буде брендом Marvel. Але тепер у нас з'явилась слухна нагода створити марвеловській бренд з рейтингом R», – прокоментував Айгер*» [15].

Якщо дослідники у галузі видавничої справи та редагування говорять про початок нового етапу у історії фаху і розвивають теоретичні основи професії в напрямі розуміння її як діяльності організаційної, маркетингової, соціологічної, то філологі-україністи наголошують, що ЗМІ потребують перш за все мовного еколога, яким досі завжди був редактор. О. Пономарів констатував, що «за часи незалежності України стан з українською мовою в ЗМІ у деяких аспектах навіть погіршився, оскільки раніше преса і радіо були зразком літературного мовлення, керівники медійних установ говорили українською мовою, запрошені давали нею інтерв'ю... Зараз ситуація змінилася на гірше. Зменшилася кількість місцевих (обласних і районних) газет, які виходять українською мовою. Вражає кількість мовних помилок у наявних текстах» [12, с. 142–143]. Девіативність текстів українських ЗМІ спотворює уявлення реципієнтів про фонетичні та граматичні норми української мовної системи, перетворюючи їх на «криве дзеркало» мови.

Про вимоги потенційних роботодавців до кандидатів на заміщення вакансії «редактор» та рівень попиту на фахівців чимало інформації дає один з найпопулярніших сайтів для пошуку роботи в Україні Work.ua [19]. Наприклад, на 14 жовтня 2017 р. в місті Києві було зареєстровано 133 вакансії з поміткою «редактор», загалом по Україні – 232. Більшість вакансій – посади редакторів для сайтів різного тематичного спрямування (понад 25 %). Однак мало кому потрібен суто редактор, більшість роботодавців шукають «редактора-журналіста», «редактора-кореспондента», «редактора-перекладача» чи «редактора-коректора». При цьому у вимогах до кандидатів у 98 % вакансій зазначені вільне володіння українською і російською мовами та «досвід написання текстів (статей) на різну тематику». Здебільшого роботодавці у столиці пропонують заробітну плату тільки на 25–85 % вищу за прожитковий мінімум. За освітою кандидат може бути філологом, журналістом, фахівцем з видавничої справи та редагування тощо. Тож роботодавці не розмежовують ці професії попри настійливі наполягання науковців. Більше того, трапляється, що обов'язки редагувати матеріали покладені на самих журналістів, дослідження ж довели, що тільки 40 % із них – це люди, які мають освіту журналіста [12].

Тож реальністю для України є ситуація, коли, з одного боку, науковці твердять про «місійність» фаху редактора [2], а з іншого – засоби масової інформації часто або не приділяють належної уваги редагуванню текстів, або ж наймають осіб, які не мають достатньої кваліфікації. Така ситуація робить майже неможливою вдалу реалізацію державної політики зі сприяння розвитку державної мови. Мова ЗМІ сприймається традиційно як еталон, та сьогодні через цей стереотип та мовно-стилістичну девіативність їхніх текстів відбувається підміна: замість зразкової літературної мови вони поширюють суржикізовані тексти.

Першочерговим завданням у контексті сучасної державної мовної політики України має стати не тільки забезпечення підготовки редакторів-фахівців, а й врегулювання максимальних норми навантаження на редактора та введення сертифікації його роботи. С. Караванський, аналізуючи лінгвістичні проблеми й виклики українського сьогодення, наголосив, що аби покращити мовну екологію, потрібні «атестація на державному рівні всіх редакторів газет, журналів, радіо, телебачення та книжкових видавництв;... створення курсів підвищення кваліфікації для мовних редакторів ЗМІ, радіо, телебачення і книжкових видавництв; запровадження шкали заохочень для редакторів, які підносять рівень грамотності у своїх виданнях; запровадження шкали стягнень для редакторів, що допускають кричущі мовні ляпсуси, аж до позбавлення надалі права на редагування» [3, с. 204].

Якщо подібні пропозиції подекуди й можуть видатися надмірними, то видається доцільним створення Департаменту з сертифікації якості мовлення при Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення, до якої б входили учені-лінгвісти, письменники, професійні журналісти та редактори-фахівці, що сприяло би підвищенню рівня грамотності ЗМІ. Цей орган має бути не дорадчим, а мати повноваження справжнього регулятора, зокрема здійснювати мовну сертифікацію телеканалів і радіостанцій, яка була би необхідною умовою їхньої діяльності (поки порушення мовних норм не загрожує реальними наслідками, їх дотримання досягти важко, про що свідчить хоча б сучасна ситуація із мовними квотами на вітчизняному радіо). Могло би стати таким регулятором і Українське бюро лінгвістичної експертизи, яке проводило б аналіз текстів ЗМІ [12]. Варто було би також внести до ліцензійно-дозвільних документів на діяльність у ЗМІ пункт щодо дотримання норм української літературної мови, культури спілкування та пункт про сертифікування кваліфікаційного рівня журналістів і редакторів.

Отже, фах редактора у контексті реалізації національної мовної політики України в пресі та на телебаченні перетворюється на одну з ключових позицій. На представників професії лягає соціальна відповідальність за підвищення престижу української мови через представлення її аудиторії у найкращих зразках. Дотримання вітчизняними ЗМІ мовних норм, поліпшення їх мовної екології дасть змогу перетворити їх з інструмента суржикізації населення України на справжній взірець культури мовлення. Для цього потрібно вжити заходів, перш за все на державному рівні, щодо 1) підвищення престижу професії редактора як «мовного еколога», 2) належного викладання у необхідному для формування професійної мовної компетенції обсязі дисциплін філологічного циклу на факультетах, які готують редакторів, та 3) законодавчого закріплення інституцій мовної сертифікації ЗМІ та надання їм реальних інструментів регулювання й контролю якості мовлення телеканалів і радіостанцій.

Список використаної літератури

1. Бестерс-Дільгер Ю. Мовна політика у засобах масової інформації / Ю. Бестерс-Дільгер // Мовна політика та мовна ситуація в Україні : аналіз і рекомендації. – 2-е вид. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2010. – С. 234–277 ; Besters-Dilher Yu. *Movna polityka u zasobakh masovoi informatsii* / Yu. Besters-Dilher // *Movna polityka ta movna sytuatsiia v Ukraini : analiz i rekomendatsii*. – 2-e vyd. – Kyiv : Vydavnychiy dim «Kyievo-Mohylianska akademiia», 2010. – S. 234–277.
2. Борко Т. М. Проблеми підготовки редакторів в українських виданнях / Т. М. Борко // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2014. – Вип. 3. – С. 53–56 ; Borko T. M. *Problemy pidhotovky redaktoriv v ukrainskykh vydanniakh* / T. M. Borko // *Visnyk Zhytomyrskoho derzhavnoho universytetu imeni Ivana Franka*. – 2014. – Vyp. 3. – S. 53–56.
3. Караванський С. Ідіотизми сталінської ярижки у державній мові України / С. Караванський. – Львів : БаК, 2016. – 224 с. ; Karavanskyi S. *Idiotyzmy stalinskoï yaryzhky u derzhavnii movi Ukrainy* / S. Karavanskyi. – Lviv : BaK, 2016. – 224 s.
4. Лизанчук В. Мовна екологія [Електронний ресурс] / В. Лизанчук // Дзеркало тижня. – 2017. – 8 вересня. – Режим доступу : https://dt.ua/socium/movna-ekologiya-253536_.html ; Lyzanchuk V. *Movna ekolohiia* [Elektronnyi resurs] / V. Lyzanchuk // *Dzerkalo tyzhnia*. – 2017. – 8 veresnia. – Rezhym dostupu : https://dt.ua/socium/movna-ekologiya-253536_.html

5. Міла Куніс з батьком на бейсбольному матчі [Електронний ресурс] // Кіноафіша. – 2017. – 30 жовт. – Режим доступу : <https://kinoafisha.ua/ua/news/mila-kunis-s-otcom-na-beisbolnom-matcse> ; Mila Kunis z batkom na beisbolnomu matchi [Elektronnyi resurs] // Kinoafisha. – 2017. – 30 zhovt. – Rezhym dostupu : <https://kinoafisha.ua/ua/news/mila-kunis-s-otcom-na-beisbolnom-matcse>

6. Обсяг ведення передач українською мовою на загальнонаціональних радіостанціях (січень-липень 2017 р.) [Електронний ресурс] / Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. – Режим доступу : <https://www.nrada.gov.ua/obsyag-vedennya-peredach-ukrayinskoyu-movoyu-na-zagalnonatsionalnyh-radiostantsiyah-sichen-lypen-2017-r/> ; Obsiah vedennia peredach ukrainskoiu movoiu na zahalnonatsionalnykh radiostantsiakh (sichen-lypen 2017 r.) [Elektronnyi resurs] / Natsionalna rada Ukrainy z pytan telebachennia i radiomovlennia. – Rezhym dostupu : <https://www.nrada.gov.ua/obsyag-vedennya-peredach-ukrayinskoyu-movoyu-na-zagalnonatsionalnyh-radiostantsiyah-sichen-lypen-2017-r/>

7. Олійник Є. Російськомовними патріотами маніпулюють : Юрій Шевчук про «мовну шизофренію» в Україні [Електронний ресурс] / Є. Олійник // Радіо Свобода. – 2015. – 8 червня. – Режим доступу : <https://www.radiosvoboda.org/a/27059088.html> ; Oliinyk Ye. Rosiiskomovnymy patriotamy manipuliuiut : Yurii Shevchuk pro «movnu shyzofreniiu» v Ukraini [Elektronnyi resurs] / Ye. Oliinyk // Radio Svoboda. – 2015. – 8 chervnia. – Rezhym dostupu : <https://www.radiosvoboda.org/a/27059088.html>

8. Побідаш І. Професія редактора : Термінологічний, творчий та функціональний аспекти / І. Побідаш // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія : Журналістика. – 2010. – Вип. 17. – С. 46–50 ; Pobidash I. Profesiia redaktora : Terminolohichniy, tvorchyi ta funksiionalnyi aspekty / I. Pobidash // Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Serii : Zhurnalistyka. – 2010. – Vyp. 17. – S. 46–50.

9. Прихода Я. Редактор у системі соціальних комунікацій / Я. Прихода // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 12. – С. 18–20 ; Prykhoda Ya. Redaktor u systemi sotsialnykh komunikatsii / Ya. Prykhoda // Visnyk Knyzhkovoï palaty. – 2011. – № 12. – S. 18–20.

10. Про державний бюджет України на 2012 рік : Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4282-17> ; Pro derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2012 rik : Zakon Ukrainy [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4282-17>

11. Про засади державної мовної політики України : Закон України (втратив чинність) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5029-17> ; Pro zasady derzhavnoi movnoi polityky Ukrainy : Zakon Ukrainy (vtratyv chynnist) [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5029-17>

12. Соколова С. Українська мова в сучасних засобах масової комунікації : проблеми культури мови, стилістики та соціолінгвістики / С. Соколова // Українська мова. – 2014. – № 2. – С. 133–145 ; Sokolova S. Ukrainska mova v suchasnykh zasobakh masovoi komunikatsii : problemy kultury movy, stylistyky ta sotsiolinhvistyky / S. Sokolova // Ukrainska mova. – 2014. – № 2. – S. 133–145.

13. Сучасний редактор : проблеми професійного вишколу / Н. В. Зелінська, Е. І. Огар, Ю. Е. Фінклер, Н. І. Черниш // Поліграфія і видавнича справа. – 2002. – Вип. 39. – С. 203–209 ; Suchasnyi redaktor : problemy profesiinoho vyshkolu / N. V. Zelinska, E. I. Ohar, Yu. E. Finkler, N. I. Chernysh // Polihrafiia i vydavnycha sprava. – 2002. – Vyp. 39. – S. 203–209.

14. Тимошик М. Змістове наповнення поняття редагування в науці про видавничу справу та редагування / М. Тимошик // Держава і регіони. Серія : Соціальні комунікації. – 2010. – № 2. – С. 232–237 ; Tymoshyk M. Zmistove napovnennia poniattia redahuvannia v nautsi pro vydavnychu spravu ta redahuvannia / M. Tymoshyk // Derzhava i rehiony. Seriiia : Sotsialni komunikatsii. – 2010. – № 2. – S. 232–237.

15. У Disney обіцяють зберегти «Дедпула» дорослий рейтинг [Електронний ресурс] // Кіноафіша. – 2017. – 18 груд. – Режим доступу : <https://kinoafisha.ua/ua/news/v-disney-obesxauat-sohranit-dedpulu-vzrosli-reiting> ; U Disney obitsiaut zberehty «Dedpula» doroslyi reitynh [Elektronnyi resurs] // Kinoafisha. – 2017. – 18 hrud. – Rezhym dostupu : <https://kinoafisha.ua/ua/news/v-disney-obesxauat-sohranit-dedpulu-vzrosli-reiting>

16. Хомінський С. Й. Чи можна любити Україну російською мовою ? / С. Й. Хомінський // Український смисл : науковий збірник / за ред. проф. І. С. Попової. – Дніпропетровськ : Ліра, 2016. – С. 21–29 ; Khominskiy S. Y. Chy mozhnna liubyty Ukrainu rosiiskoio movoio ? / S. Y. Khominskiy // Ukrainskyi smysl : naukovyi zbiryk / za red. prof. I. S. Popovoi. – Dnipropetrovsk : Lira, 2016. – S. 21–29.

17. Шевчук Ю. Мовна шизофренія : нова, потужна форма русифікації [Електронний ресурс] / Ю. Шевчук // Західна інформаційна корпорація. – 2015. – 8 лип. – Режим доступу : http://zik.ua/news/2015/07/08/yuriy_shevchuk_movna_shyzofreniya_nova_potuzhna_forma_rusyfikatsii_605587 ; Shevchuk Yu. Movna shyzofreniia: nova, potuzhna forma rusyfikatsii [Elektronnyi resurs] / Yu. Shevchuk // Zakhidna informatsiina korporatsiia. – 2015. – 8 lyp. – Rezhym dostupu : http://zik.ua/news/2015/07/08/yuriy_shevchuk_movna_shyzofreniya_nova_potuzhna_forma_rusyfikatsii_605587

18. Opinion on the Draft Law on Languages in Ukraine. Adopted by the Venice Commission at its 86th Plenary Session (Venice, 25–26 March 2011). [Electronic resource]. – Mode of access : [http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2011\)008-e](http://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2011)008-e)

19. <https://www.work.ua/>

Стаття надійшла до редакції 26.04.2018.

I. Makarets

ROLE OF EDITOR IN IMPLEMENTATION OF THE STATE LINGUISTIC POLICY OF UKRAINE IN THE FIELD OF MASS MEDIA

The article is dedicated to examining the role of editor's profession in implementing the state language policy of Ukraine in mass media. An analysis of the domestic scientists' approach to understanding of the editor's tasks is made, which is given in comparison with the requirements of employers to candidates for the post of editor.

Language ecology of the media space largely depends on how professional editing is. For Ukraine, this issue is especially on time in the conditions of necessity to overcome the consequences of interference of the Ukrainian and Russian languages, which leads to the formation of a surzhuk and eventually to deformation of both languages systems.

Today, in the sphere of editorial education it is necessary to strengthen the philological component, and at the state level there is an urgent need for controlling of the quality of media broadcasting and certification of editor's professional competence. That is why creation of the Speech Quality Certification Department at the National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting, in which scholars, writers, professional journalists and editors will participate, is really necessary in order to increase media literacy.

This institution should be not consultative but should have authority of true regulator, in particular it should carry out language certification of TV channels and radio stations, which would be obligatory condition for them (while violations of linguistic norms do not lead to real consequences and penalties, it is difficult to achieve respect for them). Observance of language norms in media, improvement of its language ecology will make it possible to turn media from the instrument of surzhykization of Ukrainian population into a true exemplar of speech culture.

Thus, the profession of an editor in the context of implementation of the Ukrainian state language policy in press and on television becomes one of the key positions. Editors responsible for raising the prestige of the Ukrainian language: they are able to do it through presentation in media its best samples. Observance of language norms in media, improvement of its language ecology will make it possible to turn media from the instrument of surzhykization of Ukrainian population into a true exemplar of speech culture. For this, it is necessary to take measures at the state level for: 1) raising the prestige of the editor's profession as a 'language ecologist'; 2) teaching of philological disciplines in proper scope that is necessary for formation language proficiency of future editors; and 3) legislative mintage of institutions which could provide language certification of media and giving to it real tools for regulating and controlling quality of speech in mass media.

Key words: language policy, an editor, media, language situation.

УДК 811.111'373

S. Melnyk

MEANS OF VERBALIZATION OF THE MIND CONCEPT IN MODERN ENGLISH DISCOURSE

The article covers the main means of verbalization of the MIND concept as one of major emotional concepts in Modern English. On analyzing lexicographic sources thoroughly, there has been made a conclusion about the main meanings of the synonymous and antonymous words of the mind substantive. In addition, we can judge about the MIND concept structure, its core and periphery. We can refer the concept main features to the core, and additional and figurative ones to its periphery.

Key words: concept, emotional concept, substantive, lexeme, verbalization, lexical-semantic variant, frame, subframe, slot, derivative, structure, core, periphery.

Introduction. Cognitive linguistics (from English *cognition* «knowledge», «cognitive ability») considers language functioning as a kind of cognitive activity, and studies cognitive mechanisms and human consciousness structures through language phenomena [19, p. 24].

The research material is a dictionary definition and interpretation of the mind substantive, its synonyms and antonyms as well as their linguistic usage in the English idioms.

While doing the linguistic research, the following methods have been used: method of contextual analysis, distributive method, the method of dictionary definitions analysis.

Theoretical background. Concept is the basic semantic notion in cognitive linguistics and this is precisely what differs cognitive linguistics from other areas of semantic research

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет

ВІСНИК

МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СЕРІЯ: ФІЛОЛОГІЯ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Головний редактор чл.-кор. НАПН України, д-р політ. наук, проф. К. В. Балабанов

Заснований у 2008 р.

ВИПУСК 18

МАРІУПОЛЬ – 2018

Затверджено до друку Вченою радою МДУ (протокол № 11 від 17.05.2018 р.)

Головна редколегія:

Головний редактор – член-кореспондент НАПН України, доктор політичних наук, професор, ректор Маріупольського державного університету К. В. Балабанов

Заст. головного редактора – доктор економічних наук, професор, перший проректор Маріупольського державного університету О. В. Булатова

Члени редколегії:

Безчотнікова С. В. – д-р філол. наук, професор (МДУ)

Романцов В. М. – д-р і. наук, професор (МДУ)

Сабадаш Ю. С. – д-р культ., професор (МДУ)

Чентуков Ю. І. – д-р е. наук, професор (МДУ)

Філонов О. В. – д-р ю. наук, професор (МДУ)

Редакційна колегія серії:

Відповідальний редактор – Павленко О. Г., д-р філол. наук, професор (МДУ)

Заступник відповідального редактора – Лоскутова Н. М., канд. філол. наук, ст. викл. (МДУ)

Відповідальний секретар – Гутнікова А. В., канд. філол. наук, доцент (МДУ)

Редактор англійських текстів – Федорова Ю. Г., канд. філол. наук, доцент (МДУ)

Перекладач – Михайліченко Л. Л., ст. викл. (МДУ)

Члени редакційної колегії:

Вінтонів М. О. – д-р філол. наук, професор (Київський університет імені Б. Грінченка)

Ковалів Ю. І. – д-р філол. наук, професор (Інститут філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка)

Ленська С. В. – д-р філол. наук, доцент (Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка)

Ліпіна В. І. – д-р філол. наук, професор (Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара)

Почепцов Г. Г. – д-р філол. наук, професор (МДУ)

Елені Гріва – професор з прикладної лінгвістики (Університет Західної Македонії, м. Козані, Грецька Республіка)

Ігор Проценко – д-р філософії, доцент (Університет УніНорте, м. Асунсьйон, Парагвай)

Йоланта Тамбор – д-р наук, професор (Сілезький університет, м. Катовіце, Польща)

Карло Іллюмінаті – професор (Римський університет Тор Вергата, м. Рим, Італійська Республіка)

Марія Дімасі – професор з мови та літератури (Фракійський університет імені Демокрита, м. Комотіні, Грецька Республіка)

Олександра Ахтелік – д-р філол. наук, професор (Сілезький університет, м. Катовіце, Польща)

Теджасвіні Ніранджана – д-р філософії, старш. наук. співробітник (Університет Ліннань, Гонконг)

Хуан Мануель Маркос – д-р філології (Університет Комплутенсе (Мадрид, Іспанія; Університет Піттсбурга (штат Пенсільванія, США)).

Засновник Маріупольський державний університет

87548, м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129а

тел.: (0629) 52-99-86; e-mail: visnyk.mdu.filologia@gmail.com

Електронна версія видання знаходиться на: <http://visnyk-filologia.mdu.in.ua/>

Видавець «Редакційно-видавничий відділ МДУ»

87500, м. Маріуполь, пр. Будівельників, 129а

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єкта видавничої справи

ДК № 4930 від 07.07.2015 р.

Тираж 300 примірників. Замовлення № 103/18

ЗМІСТ

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Варданян М. В.

ПРОБЛЕМАТИКА ЧУЖОГО В СИСТЕМІ ЦІННОСТЕЙ УКРАЇНСЬКОЇ
ДІАСПОРНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ДЛЯ ДІТЕЙ ТА ЮНАЦТВА..... 13

Верба Т. Ю.

ЖАНРОВІ УСКЛАДНЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРИЧНОЇ ПОВІСТІ ХХІ СТ..... 19

Вісич О. А.

ПОЕТИКА МЕТАДРАМИ У ТВОРЧОСТІ ЯКОВА МАМОНТОВА..... 27

Калашник О. О.

ВІЗІОНЕРСЬКА ПОЕТИКА МОДЕРНОЇ ПОЕЗІЇ (НА МАТЕРІАЛІ ПОЕМИ
«ЗОЛОТИЙ ГОМІН» П. ТИЧИНИ)..... 35

Ковалець Л. М.

ОСИП МАКОВЕЙ У ПОШУКАХ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА..... 41

Коч Н. В.

РЕТРОТИПАЖ КАК ПРОДУКТ НАЦИОНАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ
(ЛИНГВОПРИКЛАДНОЙ АСПЕКТ ИССЛЕДОВАНИЯ)..... 49

Кочерга С. О.

ЕПІСТОЛЯРІЙ МАРКА ВОВЧКА: ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ КОМУНІКАЦІЇ... 58

Краснощок В. В.

НЕПОВНОТА «УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДИНИ»: ДРАМА П. ТИЧИНИ У КРИТИЦІ
Є. МАЛАНЮКА..... 66

Кузєбна В. В., Грєчуха Л. О.

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ТА СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ РОМАННОЇ ПРОЗИ
ШЕРВУДА АНДЕРСОНА (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ «КІТ БРЕНДОН»)..... 72

Мальцев В. С.

ЛЕОНІНСЬКИЙ ВІРШ В УКРАЇНСЬКІЙ ШКІЛЬНІЙ ДРАМІ ХVІІІ СТОЛІТТЯ... 82

Матвєєва Т. С.

ПОЕТИКА РЕТРОСПЕКТИВНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ІДЕОЛОГІЧНІЙ
РОМАНІСТИЦІ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ..... 90

Назаренко Н. І., Ємець А. І.

ПРОТЕСТ ЖІНКИ ПРОТИ ПУРИТАНСЬКОЇ ІДЕОЛОГІЇ В РОМАНІ
 М. ДРЕББЛ «МІЙ ЗОЛОТИЙ ЄРУСАЛИМ»..... 97

Наместюк С. В.

ТРАНСФОРМАЦІЇ ІНФЕРНАЛЬНОЇ ПЕРСОНОСФЕРИ В РОМАНАХ
 «МАЙСТЕР І МАРГАРИТА» М. БУЛГАКОВА ТА «ПЕРШИЙ ІЗ ПЕРШИХ,
 АБО ДОРОГА З ЛИСОЇ ГОРИ» В. КУЛІКОВА..... 102

Тарасенко К. В.

СПЕЦИФІКА РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ЖІНОЧОЇ ТЕМАТИКИ В РОМАНІ ГЕНРІ
 РОБЕРТСА «ФЕАНДЕР» (1595)..... 108

Телешман С. І.

ФІЛОСОФСЬКІ МОТИВИ ЛІРИКИ МИХАЙЛА ТКАЧА..... 114

Тиховська О. М.

ПСИХОАНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ ОБРАЗУ ВОДЯНИКА В УКРАЇНСЬКІЙ
 МІФОЛОГІЇ..... 121

ЛІНГВІСТИКА

Anoshkova T.

COMMON GRAMMATICAL MISTAKES IN TRANSLATION
 OF THE US PATENTS INTO UKRAINIAN..... 128

Бицко Н. І.

ЛІНГВІСТИЧНИЙ АЛГОРИТМ ДОСЛІДЖЕННЯ МІКРОГІДРОНІМІВ
 ТЕРНОПІЛЬЩИНИ..... 133

Варех Н. В.

МОДУСИ БРИТАНСЬКОЇ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ У ВИДАННІ
 «THE GARDIAN» 138

Воєвутко Н. Ю., Романенкова С. В.

ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ ГРЕЦЬКОМОВНИХ КОРИСТУВАЧІВ
 MMORPG-ІГОР..... 144

Гнезділова Я. В.

ЕТАПИ МЕТАПРАГМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ ДИСКУРСУ..... 149

Голоцукова Ю. О., Загрубська Е. В.

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНОГО КОЛОРИТУ
 ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНІХ ТВОРІВ «ДУБРОВСЬКИЙ», «КАПІТАНСЬКА
 ДОЧКА», «ПОВІСТІ БЕЛКІНА» О. ПУШКІНА..... 155

Gutnikowa A. ÜBERSETZUNGSTRANSFORMATIONEN IN DER UN-CHARTA.....	162
Дужик Н. С. МОВНА ТАКТОВНІСТЬ ТА ЇЇ РОЛЬ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ЗАХІДНОЇ КУЛЬТУРИ).....	167
Дулепа І. Б. ТЕЗАУРУСНЕ МОДЕЛЮВАННЯ НІМЕЦЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ.....	175
Зінченко А. В. ВТОРИННІ НОМІНАЦІЇ КІЛЬКОСТІ В АНГЛОМОВНОМУ ПУБЛІЦИСТИЧНОМУ ДИСКУРСІ: ПРАГМАСТИСТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	184
Кирпиченко О. Е. ОСОБЛИВОСТІ ВЖИВАННЯ НОВОТВОРІВ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕКСТІВ РЕКЛАМИ ТА ОГолошень).....	189
Кисла Н. В. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ІНТЕНЦІЙНИХ ПРИЙМЕННИКІВ – НОСІЇВ СЕМАНТИКИ ‘КОРИСТЬ’, ‘ШКОДА’, ‘ДОГОДА’.....	196
Кійко С. В. АСОЦІАЦІЇ ЯК РУШІЙНА СИЛА ЗМІНИ ЗНАЧЕННЯ СЛІВ.....	206
Ковальська Н. В., Ковальова О. Б. ОФІЦІЙНО-ДІЛОВА КОМУНІКАЦІЯ ЯК КОМПЛЕКСНИЙ ТА БАГАТОПЛАНОВИЙ ПРОЦЕС: ОЗНАКИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	215
Макарець Ю. С. РОЛЬ РЕДАКТОРА В РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ МОВНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ.....	223
Melnyk S. MEANS OF VERBALIZATION OF THE MIND CONCEPT IN MODERN ENGLISH DISCOURSE.....	232
Мусійчук Т. І. НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ОБУРЕННЯ.....	240
Охріменко В. О. ЯВИЩЕ СИНОНІМІЇ В ОНОМАТОПЕІЧНІЙ ЛЕКСИЦІ СУЧАСНОЇ КОРЕЙСЬКОЇ МОВИ.....	249

Охріменко М. А.

СТРУКТУРНІ Й ІДІОЕТНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОДИНИЦЬ ФРАЗЕОСЕМАНТИЧНОГО МІКРОПОЛЯ «ТРИВОГА / ХВИЛЮВАННЯ» У СУЧАСНИХ ПЕРСЬКІЙ І УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ.....	257
---	-----

Родюк М. В.

СЕМАНТИЧНІ ВИТОКИ РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ДІСПРИКМЕТНИКІВ В НІДЕРЛАНДСЬКІЙ МОВІ.....	265
--	-----

Садовая А. Ю.

КОМПАРАТИВНАЯ МОДЕЛЬ МИРА В ИДИОСТИЛЕ М. ЛИСЯНСКОГО.....	271
--	-----

Serhiienko L.

TYPOLOGY OF PRESENTATION STRUCTURES IN INITIAL PUBLIC OFFERING TEXTS.....	279
--	-----

Скобнікова О. В.

МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ЛІНГВОКУЛЬТУРНОГО КОНЦЕПТУ (НА ПРИКЛАДІ КОНЦЕПТУ <i>FAMILY</i>).....	286
---	-----

Solodka A.

PRAGMATICS OF COMMUNICATION: SPEECH ACTS OF COMMUNICATIVE COMFORT.....	294
---	-----

Станіслав О. В.

ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИЧНИХ СТРУКТУР У ПОЕЗІЇ ФРАНЦУЗЬКИХ МОДЕРНІСТІВ ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ (ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ДОСЛІДЖЕННЯ).....	300
---	-----

Струк І. М.

ІМПЛІКАТУРИ-ПЕРСОНАЛІЇ З НУЛЬОВИМ ВЕРБАЛЬНИМ КОМПОНЕНТОМ У ДРАМАТИЧНОМУ ТЕКСТІ БУКОВИНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ.....	307
---	-----

Томусяк А. О.

КОМУНІКАТИВНІ ІНТЕНЦІЇ АВТОРА ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ ЯК МОДЕЛЮЮЧИЙ ФАКТОР ЙОГО ОБРАЗУ.....	314
--	-----

Хавкіна О. М.

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ «КЕРІВНИЦТВА МПК З ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПСИХОСОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ» УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	321
---	-----

Чистяк Д. О.

КОСМОЛОГІЧНА КОНЦЕПТОСИСТЕМА В ПОЕЗІЇ В. СТУСА.....	330
---	-----

Шемякіна Н. В.

ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛЬНОГО ЧЛЕНУВАННЯ ВСТАВНИХ РЕЧЕНЬ, ЯКІ ПЕРЕДАЮТЬ СЛОВА АВТОРА.....	335
--	-----

Шульга А. А.

ГРАМАТИЧНА КАТЕГОРИЗАЦІЯ АСПЕКТУАЛЬНОСТІ В УКРАЇНСЬКІЙ ТА ФІНСЬКІЙ МОВАХ.....	342
--	-----

Shchurachova D. S.

LEXICAL-STYLISTIC TRANSFORMATIONS IN THE ENGLISH-UKRAINIAN SCIENTIFIC AND TECHNICAL TRANSLATION.....	349
---	-----

Яценко П. І.

НОМІНАТИВНА ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДРЯДНО-СУРЯДНОГО ПОЛІНОМА У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ МОВІ (НА МАТЕРІАЛІ НАУКОВОГО ДИСКУРСУ). ..	355
--	-----

Дудко І. В.

РЕЦЕНЗІЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК «УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА. ПІДГОТОВКА ДО ТЕСТУ. ТРЕНУВАЛЬНІ ЗАВДАННЯ. СЕРЕДНІЙ РІВЕНЬ» (Навчальний посібник / О. М. Новікова, О. Г. Тулузакова, У. М. Штанденко. За редакцією О. М. Новікової. – Миколаїв: Видавництво ЧНУ імені Петра Могили, 2017. – 332 с.).....	364
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ.....	367
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ ДЛЯ ПУБЛІКАЦІЇ В ЗБІРНИКУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ.....	374